

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno studenta: Doubravka Kostlivá

Název bakalářské práce: Volnočasové aktivity v rámci ergoterapie u parkinsoniků

Úvodní část

Studentka ve své bakalářské práci zpracovává téma volnočasových aktivit a jejich uplatnění v ergoterapii u osob s Parkinsonovou nemocí. Volnočasové aktivity jsou jednou ze základních oblastí výkonu, na které by se měl zaměřovat ergoterapeut ve své intervenci, jelikož tvoří důležitou součást životního stylu osoby. Důsledkem Parkinsonovy nemoci se u pacienta postupně objevují obtíže v provádění všedních denních aktivit i zájmových a rekreačních aktivit. Úlohou ergoterapeuta je především pomoci co možná nejdéle zachovat optimální repertoár aktivit a tím zpomalit či oddálit postup zhoršování funkčních schopností. Studentka se ve své bakalářské práci zaměřuje především na volnočasové aktivity, které pomáhají osobám udržet jejich pohybové schopnosti. Téma práce je pro obor ergoterapie relevantní a vychází z filozofie ergoterapie, která předpokládá, že cílené a smysluplné aktivity mohou přispět k podpoře jak fyzických, tak i mentálních funkcí, a zpomalit či oddálit důsledky onemocnění.

Formální hledisko bakalářské práce

Bakalářskou práci studentka člení obvyklým způsobem na část teoretickou a praktickou. Rozsah práce, která činí 50 stran bez příloh, a formální zpracování odpovídá zadaným požadavkům na vypracování bakalářské práce. Poměr teoretické a praktické části práce je vyvážený. Grafické zpracování, jazyková i stylistická úroveň práce je velmi dobrá, v práci se neobjevují časté překlepy či gramatické chyby. Při tisku bakalářské práce vypadla pravděpodobně omylem strana 53 se seznamem příloh, což je však pouze okrajový nedostatek. Přílohy jsou správně popsány a dokreslují celkově teoretickou a praktickou část práce. Je potřeba ocenit správné použití citací a odkazů na literaturu v textu. Seznam literatury je dostačující, studentka čerpala především ze zahraniční literatury, kterou měla možnost prostudovat při svém výměnném pobytu v Holandsku, kterého se účastnila v rámci projektu Sokrates/ Erasmus.

Obsahové hledisko bakalářské práce

V teoretické části studentka představuje především patogenezi, klinické projevy a diagnostiku Parkinsonovy nemoci. Teoretická část je věcná, čtivá a přehledná, je dobře využitelná pro didaktické účely. Větší část teoretické části je věnována možnostem ergoterapeutické intervence u pacientů s Parkinsonovou nemocí, studentka představuje základní používané koncepty, modely a přístupy v ergoterapii a postup ergoterapeutického vyšetření. V této části je možné ocenit přehledné představení nejčastěji používaných testů a standardizovaných hodnocení se stručnou charakteristikou hodnocení. Hlavní část teoretické části práce je věnována vymezení pojmu volnočasových aktivit v ergoterapii a jejich využití v rámci terapie pro oddálení negativních následků onemocnění, především v počátečních fázích nemoci. Zde je vhodné upozornit na zasvěcené zpracování tématu z ergoterapeutického hlediska a propojení teoretických závěrů s doporučením konkrétních pohybových aktivit, které může velmi dobře ergoterapeut využít či doporučit pacientům s Parkinsonovou nemocí v rámci vlastní terapie.

V praktické části studentka předkládá závěry vlastního výzkumu, jehož cílem bylo přiblížit způsob života muže a ženy s Parkinsonovou nemocí, jejich volný čas a omezení, která vyplynula z nemoci a zda měla tato omezení vliv na zájmy respondentů. Pro svůj výzkum použila kvalitativní metodologie vycházející z tzv. zakotvené (či z originálu grounded) teorie a metodu hloubkových rozhovorů. Studentka v této části prokázala velmi dobrou znalost použití metodologie kvalitativního výzkumu, správně formuluje cíl výzkumu, zdůvodňuje výběr respondentů a popisuje použité metody. Jelikož studenti bakalářského studia nejsou adekvátně připravováni na provádění obdobných výzkumných záměrů, je potřeba upozornit na to, že studentka projevila náležitou schopnost dostudovat potřebné informace z odborné literatury a vyvodit odpovídající závěry ze svého šetření. V současné době se v odborných ergoterapeutických časopisech objevuje stále více výzkumných zpráv z realizovaných kvalitativních výzkumů. Kvalitativní výzkum nám pomáhá odhalit, jak sami respondenti, v našem případě pacienti, vnímají svůj život s určitým onemocněním a jaká jsou jejich očekávání od terapeutických intervencí. Znalost potřeb a zájmů našich pacientů je pro plánování správného postupu terapie nezbytná, proto i zaměření výzkumného šetření v bakalářské práci je adekvátní.

Na praktické části hodnotím kladně především velmi čtivou a přesvědčivou interpretaci obou rozhovorů a reflexi, na které studentka prokázala svou schopnost zaznamenat důležitá sdělení a též ochotu učit se od svých pacientů, která je nezbytná pro navázání adekvátního

terapeutického vztahu a plánování cílů terapie. Zajímavé je též srovnání volnočasových aktivit z genderového pohledu, i když studentka v práci správně poznamenává, že nelze tyto závěry zcela zobecňovat na všechny osoby s Parkinsonovou nemocí.

V souvislosti s důrazem na rozšíření praxe založené na důkazech je potřeba, aby i v České republice začali ergoterapeuti čerpat ze závěrů výzkumů a též obdobné výzkumy sami realizovali ve své praxi. Jedině tak je možné prokázat účinnost ergoterapeutických intervencí a přispět k odbornému rozvoji naší profese. Volba praktického zaměření práce je proto vhodná a vychází ze současného směru rozvoje oboru ergoterapie v ostatních státech Evropské unie.

Využívání konzultací, akceptování připomínek

Studentka využívala konzultací dle časového plánu, který si vytýčila v zadání bakalářské práce. Při svém studijním pobytu v Holandsku v rámci projektu Erasmus/ Sokrates mi průběžně elektronicky zasílala dílčí části práce a konzultovala postup zpracování práce. Byla otevřená připomínkám, které zakomponovala do finální verze své práce. Studentka přistupovala ke konzultacím aktivně a konstruktivně, byla vždy připravena a přicházela s vlastními nápady.

Tvůrčí přístup, podíl vlastní práce studenta

Studentka byla iniciativní ve vyhledání odborné literatury. Většinu zahraničních zdrojů dohledala samostatně při studijním pobytu v Holandsku. Studentka správně dodržuje odbornou terminologii. Na práci je možné ocenit především provázanost teoretické a praktické části, logickou návaznost jednotlivých kapitol a výstižnou argumentaci. Velmi dobře se studentka zhostila zpracování hloubkových rozhovorů v praktické části práce, i když se jednalo o její první výzkumné šetření.

Závěr

Práci celkově považuji za zajímavou a zdařilou. Studentka prokázala, že umí pracovat s literaturou a využít závěrů kvalitativního výzkumu pro doporučení v praxi. Práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a doporučuji ji proto přijmout k obhajobě. Bakalářskou práci hodnotím stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze, 30. 12. 2005

posudek zpracovala: Mgr. Jana Jelínková

